

Kedves Olvasó!

Örömmel bocsátjuk útjára a *Pedagógusok arcképcsarnoka* 19. kötetét. Lassan két évtizede folyamatosan kiadjuk a pedagógusok megbecsülésének ezt a szerény foglalatát. Önkéntes kis csapatunk fáradhatatlanul gyűjti az anyagokat, inspirálja a tanítványokat, kollégákat, családtagokat az emlékidézésre. Folyamatosan szerkesztjük, rendezzük, korrektúrázzuk a szövegeket abban a tudatban, hogy értéket mentünk és emléket őrzünk sok volt diák és családtag örömeire. Ezeket az írásokat olvasgatva felidézhetjük ifjúságunkat, diákéveinket, személyes élményeinket. Számot vehetünk azzal, melyik tanítónk, tanárunk hatása bizonyult maradandónak és hatásosnak életünk során.

Ezúttal 94 tanító, tanár, óvónő, tudós-tanár emlékét idézzük fel és örökítjük meg a 19. és 20. század „zivatáros éveiből”. Emléket állítunk és információkat továbbítunk 3 további személyről, illetve közösségről, akik a koruk meghatározó pedagógia-történeti szereplői voltak. Ezzel 2002 óta összesen 2157 arcképet örökítettünk meg az utókor számára. A tanyasi iskolától az egyetemi katedráig terjed a bemutatott pedagógusok munkálkodásának helyszíne.

„Hőseink” zöme most is a szűkebb régiókban tette a dolgát, de jelentős számban kaptunk írásokat a szomszédos Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből az eddigi gyakorlatnak megfelelően. Ilyen széles körből talán még nem volt merítésünk a magyar határon belülről: Mosonmagyaróvár, Várpalota, Pápa, Szeged, Kecskemét is csatlakozott emlékező írásokkal az eddigi településekhez. A határon túlról is küldték a szerzők Kolozsvár, Rimaszombat, Székelykeresztúr, Rozsnyó stb. emlékezetes tanáraitól a méltató portrékat.

A bemutatott pedagógusok szakmai sokszínűsége egészen példátlan: a klasszikus óvónő, tanító, tanár mellett matematikus, etnográfus, filozófus, biológus, gyógypedagógus, beszédtanár, tárogatóművész-tanár, bábművész-tanár, drámapedagógus, nyelvész-nyelvtanár, autógépész-mérnök-tanár stb.

A pedagógiai munkájuk mellett közéleti-közhasznú feladatokat vállalók tevékenysége is nagyon változatos: dísznövénykertész, polgármester, galéria-tulajdonos, költő, szépirodalmi író, régész, helytörténész, levéltáros, karmester, zeneszerző stb. szerepel a névsorunkban. Legtöbben első generációs értelmiségiek, többen tanítódinasztiák sarjai. Munkabírásuk, felelősségtudatuk példa lehet mindenkor.

Érdekességként kiemelek néhány nevet, akik hála és köszönettel emlékeztek kiváló tanáraikra. Csak néhány ismert név: Szörényi Levente, Bari Károly, Németh Miklós volt miniszterelnök stb. Kuriózum lehet egy matematikatanár notesza, amiben 40 éves pályafutás minden tanítványának neve és érdemjegye megőrződött. Még egy érdekesség: egyik bemutatott tanárunk azáltal vált híressé, hogy Heinrich Böll világhírű német író egyik szereplőjét róla formázta meg, miután a II. világháború idején emberségesen bánt vele az iskolában berendezett hadikórházban. Egy kiváló tanárember pedig Mikszáth Kálmán nevelőjeként vált később novellahőssévé.

Volt, aki egész életét egy településen töltötte, ott nevelte a generációkat, és olyan tanárt is bemutatunk, aki 13 településen fejtette ki pedagógiai és iskolaalapító tevékenységét a korabeli oktatásirányítás „jóvoltából”. Példa értékű az is, ahogy sok tanító az első oklevele után újabb és újabb diplomát szerzett, holott még nem volt irányelv az élethosszig tartó tanulás.

A tanítványok vallomásai erősíthetnek meg bennünket abban, hogy a nehézségek ellenére szép és boldogító pálya a mienk. És hogy mitől marad emlékezetes egy pedagógus, arra most sem tudunk válaszolni, mert a szelíd szavú, gyerekekhez odahajló tanító éppúgy mély nyomokat hagy a tanítványok lelkében, mint a szigorúan következetes. Adjon az erőt ma is a pályán helytálló kollégáknak, hogy „Ifjú szívekben élünk...”.

Íme ez a kötetünk is sok színes, tanulságos életutat jelenít meg. Érdekes olvasmány minden korosztály számára. A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület továbbra is várja az emlékező írásokat, remélve, hogy a 20. kötetünk is megjelenhet a jövő évben.

Lapozgassák érdeklődéssel, örömmel!

Baloghné Zsoltos Julianna
kötetszerkesztő

Debrecen, 2020. szeptember 20.

Hajdú-Bihari Napló 2020. november 5. 5. oldal

Életekről, sorsokról ír a könyv

Az országhatáron túli pedagógusok is helyet kaptak a kiadványban.

HAJDÚ-BIHAR. Megjelent a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület (KSPE) gondozásában a *Pedagógusok Arcképcsarnoka* című kiadvány legújabb kötete. A kiadványban a szerzők 92 pedagógus életrajzát örökítették meg, így ezzel a 2002 óta minden évben megjelenő életrajzgyűjteményben már 2 ezer 157 pedagógus arcképet ismerhetjük meg.

A legújabb kötet az elmúlt kiadványokhoz hűen óvónők, tanítók, tanárok életét örökíti meg, koncentrálna elsősorban a

Földes Mihály, az egyesület elnöke
FOTÓ: VMIRJÁNCKI JÓZSEF

pedagógiai tevékenységükre. Megismerhetünk tanyasi iskolában tanító, valamint egyetemen dolgozó pedagógust is. A *Pedagógusok Arcképcsarnoka* legújabb kötete ír a határon túl dolgozott pedagógusok életéről is. A könyv elolvasásakor számtalan példaként követhető ember életrajzát ismerhetjük meg. Így megmaradnak az utókor számára. A most megjelent 19. kötetben az előző dr. Gerencsér Attila, a KSPE elnökhelyettese jegyezte.

VMIRJÁNCKI JÓZSEF